

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
شورای عالی برنامه‌ریزی علوم پزشکی

برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد فاپیوسته رشته ارزیابی فناوری سلامت (H.T.A.)

(مشخصات کلی، برنامه، سرفصل دروس و نحوه ارزشیابی)

مصوب چهل و دومین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

موافق ۱۳۸۹/۳/۹

بسمه تعالی

برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته ارزیابی فناوری سلامت (H.T.A.)

رشته: ارزیابی فناوری سلامت (H.T.A.)

دوره: کارشناسی ارشد ناپیوسته

دبيرخانه مربوطه: دبيرخانه شورای آموزش علوم پایه پزشکی، بهداشت و تخصصی

شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی در چهل و دومین جلسه مورخ ۸۹/۳/۹ بر اساس طرح دوره کارشناسی ارشدنایپیوسته رشته ارزیابی فناوری سلامت (H.T.A.) که به تأیید دبيرخانه شورای آموزش علوم پایه پزشکی، بهداشت و تخصصی رسیده است، برنامه آموزشی این دوره را در چهار فصل (مشخصات کلی، برنامه، سرفصل دروس و ارزشیابی برنامه) بشرح پیوست تصویب کرد و مقرر می دارد:

- ۱- برنامه آموزشی کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته ارزیابی فناوری سلامت (H.T.A.) از تاریخ تصویب برای کلیه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند لازم الاجرا است.
  - الف- دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی که زیرنظر وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اداره می شوند.
  - ب- موسساتی که با اجازه رسمی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و براساس قوانین، تأسیس می شوند و بنابراین تابع مصوبات شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی می باشند.
  - ج- موسسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاص تشکیل می شوند و باید تابع ضوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران باشند.

- ۲- از تاریخ ۸۹/۳/۹ کلیه دوره های آموزشی و برنامه های مشابه موسسات در زمینه کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته ارزیابی فناوری سلامت (H.T.A.) در همه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی مذکور در ماده ۱ منسخه می شوند و دانشگاهها و موسسات آموزش عالی یاد شده مطابق مقررات می توانند این دوره را دایر و برنامه جدید را اجرا نمایند.
- ۳- مشخصات کلی، برنامه درسی، سرفصل دروس و ارزشیابی برنامه دوره کارشناسی ارشدنایپیوسته رشته ارزیابی فناوری سلامت (H.T.A.) در چهار فصل جهت اجرا ابلاغ می شود.

رأی صادره در چهل و دومین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۸۹/۳/۹ در مورد

برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته ارزیابی فناوری سلامت (H.T.A.)

۱- برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته ارزیابی فناوری سلامت (H.T.A.) با اکثریت آراء به تصویب رسید.

۲- برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته ارزیابی فناوری سلامت (H.T.A.) از تاریخ تصویب قابل اجرا است.

مورد تأیید است

مورد تأیید است

دکتر سید امیر حسن ضیائی

دکتر مصطفی رضائیان

دیر شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

دیر شورای آموزش علوم پایه پزشکی،
بهداشت و تخصصی

مورد تأیید است

دکتر محمدعلی محققی

معاون آموزشی

رأی صادره در چهل و دومین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۸۹/۳/۹ در مورد برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته ارزیابی فناوری سلامت (H.T.A.) صحیح است و به مورد اجرا گذاشته شود.

دکتر مرضیه وجدد ستجردی
وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
و رئیس شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

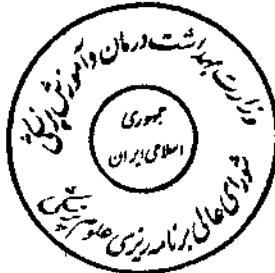

فصل اول

مشخصات کلی برنامه آموزشی دوره

کارشناسی ارشد ناپیوسته

رشته ارزیابی فناوری سلامت (H.T.A.)

۱. نام و تعریف رشته و مقطع مربوطه

کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته ارزیابی فناوری سلامت (M.Sc. (Health Technology Assessment (H.T.A.

هر روز فناوری‌های جدیدی به عرصه وارد می‌شوند. تصمیم به بهره‌گیری از آن‌ها ساده نمی‌باشد. آیا ویژگی‌های این فناوری‌ها همانی است که پاسخگوی نیازهای سلامت جامعه است؟ آیا خرید و یا استفاده از این فناوری‌ها باعث نمی‌شود که منابع مالی و انسانی سلامت، هدر شوند؟ از طرفی استفاده نکردن از این فناوری‌ها، آیا باعث تاثیر منفی بر روی سلامت جامعه نمی‌شود؟ آیا واقعاً این فناوری‌ها تاثیر لازم را بر روی سلامت جامعه می‌گذارند؟

رشته «ارزیابی فناوری سلامت» (Health Technology Assessment: H.T.A.) یکی از علم‌های چند رشته‌ای (Multidisciplinary) می‌باشد که به بررسی فناوری‌های جدید در حیطه سلامت (از جمله تشخیص و درمانی) می‌پردازد. در دنیای امروز سلامت انسان‌ها نتیجه تقابل میان منابع موجود، فناوری‌ها و مداخلات اعمال شده و نیازهای واقعی انسان‌ها می‌باشد. با پیشرفت دانش و افزایش نوآوریها، ناگزیر به انتخاب از میان فناوریها هستیم. این انتخاب در سطوح مختلف سیاستگذاران، مدیران و ارایه‌کنندگان خدمات صورت می‌گیرد. انتخاب فناوری باید بر اساس شواهدی‌های علمی صورت گیرد. مقایسه میان فناوری‌های ممکن باید همه جانبیه بوده و معیارهای اشر بخشی بالینی، هزینه-اثربخشی، اینمنی فناوری، اثرات اجتماعی فناوری و اخلاق را در نظر بگیرد.

H.T.A. از قویترین مستندات علمی می‌باشد که کلیه جوانب مورد نیاز برای ارزیابی یک فناوری را در بر می‌گیرد. در واقع H.T.A. عبارت است از ارزیابی «اثر بخشی»، «هزینه - اثر بخشی» و دیگر اثرات داروها، سایر فناوری‌ها و یا به عبارت دیگر کلیه مداخلات در نظام سلامت برای بهبود بیماران و ارتقای نظام‌های سلامتی. هدف از یک مطالعه H.T.A. پاسخگویی به سؤال زیر می‌باشد:

- خصوصیات فنی مداخله مورد نظر چگونه است؟
- فناوری مورد نظر چه تاثیری بر سلامت افراد می‌گذارد؟
- تفاوت این فناوری با روش‌های دیگر چیست؟
- آیا این فناوری ارزش سرمایه‌گذاری دارد؟
- استفاده از این فناوری چه ابعاد قانونی، اخلاقی و اجتماعی دارد؟
- چه تمهیدات مدیریتی (نیروی انسانی، زیرساخت و ...) برای استفاده از این فناوری باید تدارک دیده شود؟

اهمیت و نیاز به مطالعات H.T.A. در سیاستگذاری‌های ملی و بین‌المللی در سراسر دنیا افزایش یافته است و همین امر موجب پیشرفت روش‌شناسی این مطالعات در دهه اخیر شده است. توجه باید داشت که در تعریف فناوری سلامت عبارتست از کلیه مداخلات در نظام سلامت، همه مداخلات در سازماندهی، دسترسی، نظام پرداخت و همه ابزارهایی که برای ارتقای سلامت در داخل و بیرون از بخش مورد استفاده قرار می‌گیرند.

۲- قاریچه رشته و پیشرفت‌های جدید

H.T.A. رشته‌ای بسیار جدید می‌باشد که به علت پیشرفت روزافزون علوم و فناوری و همچنین افزایش توجه به سایر جنبه‌های فناوری‌های پژوهشی (علاوه بر اثر بخشی بالینی) موجب ظهور و پیشرفت این رشته شده است. هم اکنون در بسیاری از کشورهای دنیا علاوه بر مراکز دانشگاهی که وظیفه آموزش و انجام H.T.A. را دارند،

مراکز و آژانس‌های مجزا از دانشگاه هم به فعالیت انجام مطالعات H.T.A. می‌پردازند که کلیه این پیشرفت‌ها نتیجه توجه به عملکرد و تصمیم‌گیری بر اساس شواهد می‌باشد.

۳. ارزش‌های لحاظ شده (Values)

با افزایش روزافزون تولید دانش و فن‌آوری نیاز به علمی می‌باشد که با استفاده از اصول مدون و علمی، استفاده کنندگان را در امر انتخاب دانش و فن‌آوری مورد نیاز یاری نماید تا مطمئن باشیم که سیاستگذاران و ارائه‌دهندگان خدمت با استفاده از شواهد موجود بهترین و مناسبترین تصمیمات را اخذ می‌نمایند و در نهایت انسان‌ها از دانشی که حداقل بهره‌وری را برای ایشان دارد، بهره‌مند خواهند شد.

۴. رسالت (Mission)

رسالت این دوره تربیت افراد متخصص و حرفه‌ای در طراحی و اجرای مطالعات H.T.A. می‌باشد که توانایی کافی برای شناسایی، جمع آوری و قضاوت در مورد مستندات علمی و در نهایت تولید به موقع یک مستند جامع را در بخش‌های مختلف مرتبط با سلامت داشته باشند. تا بدین ترتیب نیروی انسانی لازم برای پاسخ‌گویی سریع و صحیح به سازمان‌ها و افراد تصمیم‌گیرنده فراهم شود.

۵. چشم انداز (Vision)

امید است با تربیت نیروی انسانی لازم برای تهیه شواهد علمی فاصله میان آنچه انجام می‌شود و آنچه باید انجام شود کاهش یابد تا بدین ترتیب به هدف غایت تحقیقات که همانا افزایش سطح سلامت انسانها می‌باشد تزدیکتر شویم.

۶. اهداف کلی (Aims)

هدف کلی راه اندازی کارشناسی ارشد H.T.A. تربیت پژوهشگران و متخصصین در تولید و انجام مطالعات H.T.A. می‌باشد. مشخصه اصلی پژوهشگران این رشته توانایی ایشان در انجام مطالعات ثانویه می‌باشد. افراد در طی دوره کارشناسی ارشد رشته H.T.A. به مهارت‌های زیر دست می‌یابند:

- آشنایی با اصول H.T.A.
- آشنایی با مهارت‌های Decision analysis
- بکارگیری روش‌های اختصاصی ارزیابی اقتصادی.
- دانستن مهارت لازم برای ارزیابی مسایل حقوقی، اخلاقی (خصوص عدالت) و اجتماعی فناوری‌های سلامت.
- درک و استفاده از روش‌های آماری.
- استفاده از مبانی و روش‌های تصمیم‌گیری مبتنی بر شواهد سلامت و سیاستگذاری نظام سلامت

۷. نقش دانش آموختگان (Role definition)

دارای نقشهای مشاوره‌ای، آموزشی و پژوهشی خواهند بود.

۸. وظایف حرفه‌ای دانش آموختگان (Task Analysis)

۱- نقش مشاوره‌ای

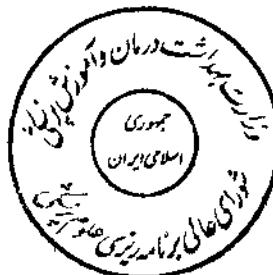
فارغ التحصیلان این دوره می‌توانند به عنوان مشاور در بهره برداری از فناوری‌ها در بخش‌های دولتی و خصوصی در خصوص اخذ تصمیمات مبتنی بر شواهد علمی و هموار نمودن مسیر آن انجام وظیفه نمایند. امروزه سیاستگذاران و مدیران با سئوالات متعددی در راستای اهداف سازمان خود رو ببرو هستند. عملکرد مبتنی بر شواهد علمی در دنیاگی که تولید علم سرعت و حجم زیادی دارد یک کار حرفه‌ای بوده و نیاز به تخصص ویژه دارد. فارغ التحصیلان این دوره می‌توانند به صورت کاملاً حرفه‌ای سیاستگذاران و مدیران را در امر تهیه و ارزیابی شواهد علمی مربوط به فناوری‌ها یاری نمایند.

۲- نقش آموزشی

فارغ التحصیلان این دوره می‌توانند نحوه طراحی و انجام H.T.A. و سایر مطالب مرتبط با آن را به افراد دیگر آموزش دهند.

۳- نقش پژوهشی

دانش آموختگان می‌توانند به عنوان پژوهشگر در دانشگاه و مراکز تحقیقاتی در بخش‌های دولتی و خصوصی به توسعه روش‌های H.T.A. مناسب با شرایط کشور اقدام نمایند. بخصوص این که مبانی اجتماعی، اخلاقی، حقوقی، انتقال یافته‌های بدست آمده از H.T.A. و ... با شرایط هر کشور تغییر می‌یابد و باید روش‌های تصمیم‌گیری را مناسب با زمینه توسعه داد.

۹. استراتژی‌های کلی آموزشی

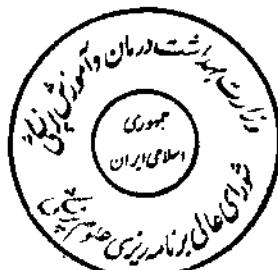
با استفاده از راهکارهای زیر تلاش می‌شود تا آموزش در این رشته به شکل موثرتری ارایه شود:

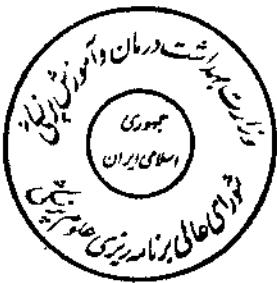
- استفاده از مدل استاد شاگردی. در این خصوص، کافی بودن تعداد اعضای هیات علمی با گرایش‌های مختلف و با دانش، تجربه و توانمندی بالا، به شکلی که تعامل کافی بین دانشجو و استاد ایجاد نماید، از مهمترین عوامل به شمار می‌رود.
- استفاده از سایر تخصص‌های مرتبط با سلامت و ایجاد محیط مناسب برای تعامل‌های بین رشته‌ای به شکلی که منجر به رشد دیدگاه‌های حرفه‌ای مرتبط با سلامت گردد.
- آموزش تئوری در قالب کنفرانس و ژورنال کلاب‌های درون گروهی و بین بخشی، علاوه آموزش‌های کلاسی.
- آموزش در زمینه‌های عملی و کاربردی متناسب با مطالب تئوری آموخته شده.
- ارزیابی مداوم و سیستماتیک دانشجو به منظور حصول اطمینان از کسب دانش و مهارت‌های لازم در حیطه‌های مورد نظر.
- مشارکت در انجام مطالعات H.T.A. (تحت ناظارت اعضای هیات علمی)، به منظور تولید علوم پایه و کاربردی در زمینه‌های مرتبط.
- تقویت ظرفیت‌های فراشناختی از جمله تفکر خلاق، استنتاج منطقی و ارزیابی نقادانه
- مشارکت در ارایه‌ی خدمات مبتنی بر رسالت و اهداف (تحت ناظارت اعضای هیات علمی)، به منظور پیشرفت عملی در زمینه‌ی سلامت عمومی و سایر مسایل مرتبط.
- تقویت روحیه‌ی خودآموزی و دانشپژوهی به منظور ایجاد تداوم در امر یادگیری طی تحصیل و پس از آن.
- توجه به علایق شخصی و حرفه‌ای دانشجویان طی تحصیل.
- استفاده از امکانات کمک آموزشی پیشرفته و بهروز همچون نرم‌افزارها و سخت‌افزارهای رایانه‌ای، اینترنت و سایر منابع و پایگاه‌های الکترونیکی در راستای نیل به اهداف آموزشی.

۱۰. شرایط و نحوه پذیرش دانشجو *

شرایط پذیرش داوطلبان ورود به دوره‌ی کارشناسی ارشد H.T.A. به شرح زیر است:

۱. داشتن شرایط عمومی ورود به دوره برابر ضوابط مربوط.
۲. دارا بودن مدرک کارشناسی در کلیه رشته‌های علوم پزشکی، رشته‌های فنی و مهندسی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری یا مدرک دکترای عمومی در یکی از رشته‌های پزشکی، دندان‌پزشکی، داروسازی و یا دکتری حرفه‌ای دامپزشکی

مواد امتحانی و ضریب هر یک از آنها به شرح زیر می‌باشد:

ردیف	نام درس	ضریب
۱	اصول مدیریت	۲
۲	روش‌های آماری	۲
۳	اصول و روش‌های اپیدمیولوژی	۲
۴	اقتصاد بهداشت	۲
۵	نظام سلامت و برنامه‌های جاری آن	۱
۶	زبان انگلیسی عمومی	۲

* جهت کسب اطلاعات از آخرین تغییرات در مدارک تحصیلی مورد پذیرش، مواد امتحانی و ضرائب آزمون ورودی هر سال تحصیلی به دفترچه آزمون کارشناسی ارشدناپیوسته رشته‌های علوم پزشکی مربوط به آن سال تحصیلی مراجعه شود.

۱۱. رشته‌های مشابه در داخل کشور

در داخل کشور رشته مشابه و یا رشته‌ای دیگر با اهداف مشابه وجود ندارد.

۱۲. رشته‌های مشابه در خارج کشور

این رشته در بسیاری از دانشگاه‌های معترض جهان در مقاطع کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی (Ph.D) تدریس می‌شود. نمونه‌هایی از این دانشگاه‌ها عبارتند از:

University of Harvard, MGH-Institute for Technology Assessment, PhD Program in Health Policy, Decision Science Track

University of Montreal, International Master's in Health Technology Assessment & Management

توضیح این که دوره فوق الذکر در پنج دانشگاه به صورت مشترک برگزار می‌گردد (دانشگاه مونترال، دانشگاه اوتاوا، دانشگاه کاتولیکا در رم ایتالیا، دانشگاه بارسلون) و برنامه در آنها به صورت یکسان است. علاوه بر اینها همین برنامه به صورت مشابه در دانشگاه اوتاوا برگزار می‌گردد.

University of Birmingham, Department of Public Health and Epidemiology, Master's Programme in Evidence Based Healthcare and Health Technology Assessment (EBH&H.T.A)

University of Alberta, School of Public Health, Master of Health Technology Assessment and MPH in Health Technology Assessment

University of Adelaide, Adelaide Health Technology Assessment, Research fellows

۱۳. شرایط مورد نیاز برای راه اندازی رشتہ

شرایط مورد نیاز برای راه اندازی رشتہ مطابق ضوابط و شرایط دفتر گسترش و ارزیابی آموزش پزشکی می-باشد.

۱۴. موارد دیگر: ندارد

فصل دوم

مشخصات دوره برنامه آموزشی

دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته

رشته ارزیابی فناوری سلامت (H.T.A.)

مشخصات دوره:

۱- نام دوره: کارشناسی ارشد ناپیوسته ارزیابی فناوری سلامت (M.Sc.)

۲- طول دوره و ساختار آن

۱. طول دوره و شکل نظام آن مطابق آیین‌نامه آموزشی مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته مصوب شورای عالی برنامه‌ریزی می‌باشد

۳- تعداد کل واحدهای درسی ۳۱ واحد به شرح ذیل می‌باشد:

۲۱ واحد	دورس اختصاصی اجباری (core)
۴ واحد	دورس اختصاصی اختیاری (non core)
۶ واحد	پایان نامه:

علاوه بر واحدهای فوق دانشجو موظف است با تشخیص گروه آموزشی و تایید شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه تمامی یا تعدادی از دروس کمبود یا جبرانی (جدول الف) را بگذراند.

جدول (الف) دروس کمبود یا جبرانی برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته ارزیابی فناوری سلامت (H.T.A.)

کد درس	نام درس	تعداد واحد	ساعت			پیش‌نیاز
			نظری	عملی	جمع	
۰۱	اصول اپیدمیولوژی (۱)	۲	۲۴	-	۲۴	-
۰۲	کلیات مفاهیم سلامت	۲	۲۴	-	۲۴	-
۰۳	روش‌های آماری در تحقیقات سلامت (۱)	۲	۲۴	-	۲۴	-
۰۴	اقتصاداد بهداشت	۲	۲۴	-	۲۴	-
۰۵	*سیستمهای اطلاع‌رسانی پزشکی	۱	۹	۱۷	۲۶	-
جمع					۹	

دانشجو موظف است با تشخیص گروه آموزشی و تایید شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه تمامی یا تعدادی از دروس کمبود یا جبرانی (جدول (الف)) را بگذراند.

* گذراندن این درس برای کلیه دانشجویان به عنوان درس کمبود یا جبرانی الزامی است.

جدول (ب) دروس اختصاصی اجباری (Core) برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته ارزیابی فناوری سلامت (H.T.A.)

کد درس	نام درس	تعداد واحد	ساعت			پیش‌نیاز
			نظری	عملی	جمع	
۰۶	اصول ارزیابی فناوری سلامت	۲	۲۴	-	۲۴	-
۰۷	اصول اپیدمیولوژی (۲)	۲	۲۴	-	۲۴	-
۰۸	روش‌های آماری در تحقیقات سلامت(۲)	۲	۵۱	-	۵۱	۰۱ و ۰۲
۰۹	روش‌های تحقیق کیفی	۲	۲۴	-	۲۴	-
۱۰	مدیریت و ارزیابی سازمانی	۲	۲۴	-	۲۴	-
۱۱	ارزشیابی اقتصادی خدمات بهداشتی و درمانی	۲	۱۷	۲۴	۵۱ و ۰۴ و ۰۷ و ۰۸	-
۱۲	تخصیص منابع نظام سلامت و تحلیل بازار فناوری‌ها	۲	۲۴	-	۲۴	۰۴ و ۰۶ و ۱۵
۱۳	مطالعات مرور سیستماتیک و متانالیز	۲	۱۷	۲۴	۵۱ و ۰۷ و ۰۸	-
۱۴	انتقال دانش حاصل از ارزیابی فناوری سلامت	۱	۱۷	-	۱۷	۰۶
۱۵	استانداردها، مقررات حقوقی و جنبه‌های اخلاقی فناوری‌های سلامت	۱	۱۷	-	۱۷	۰۲ و ۰۴ و ۰۷ و ۰۸
۱۶	کارآموزی	۲			۱۰۲	*
۱۷	پایان‌نامه	۶				
جمع					۲۷	

* پیش‌نیاز درس کارآموزی کلیه دروس اختصاصی اجباری (Core) می‌باشد.

جدول ج) دروس اختصاصی اختیاری (Non Core) برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته
ارزیابی فناوری سلامت (H.T.A.)

کد درس	نام درس	تعداد واحد			ساعت	پیش‌نیاز
		نظری	عملی	جمع		
۱۸	نظامهای و سیاستهای ملی نوآوری سلامت	۲	۲۴	۲۴	-	
۱۹	فناوریهای تجهیزات پزشکی	۲	۲۴	۲۴	-	۰۴
۲۰	فناوریهای دارویی	۲	۲۴	۲۴	-	
۲۱	فناوریهای بیمارستانی	۲	۲۴	۲۴	-	
۲۲	مدیریت فناوریهای اطلاعات سلامت	۲	۲۴	۲۴	-	
۲۳	تصمیم‌گیری بالینی مبتنی بر شواهد	۲	۲۴	۲۴	-	
۲۴	تحلیل سیاستهای سلامت	۲	۲۴	۲۴	-	
جمع		۱۶				

دانشجو موظف است با توجه به موضوع پایان‌نامه، نظر استاد راهنمای و تایید گروه آموزشی تعداد ۴ واحد از دروس اختصاصی اختیاری (non core) جدول ج را بگذراند.

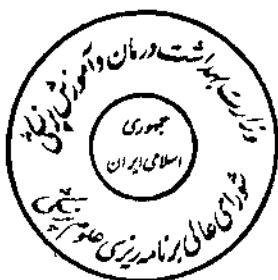

فصل سوم

مشخصات دروس برنامه آموزشی

دوره کارشناسی ارشد فناپیوسته

رشته ارزیابی فناوری سلامت (H.T.A.)

نام درس: اصول اپیدمیولوژی (۱)

کد درس: ۰۱

پیش نیاز: -

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: هدف اصلی این درس معرفی اصول و روش‌های اپیدمیولوژی و کاربرد آنها در سلامت می‌باشد. این درس آشنایی مقدماتی بعنوان پایه علوم بهداشت جامعه و پزشکی را فراهم می‌آورد و برخوردهای مسائل سلامت جامعه را نشان می‌دهد. این درس در مورد اندازه‌ها در اپیدمیولوژی بحث می‌کند. طراحی انواع مطالعه و مفاهیم اعتبار

رئوس مطالب: (۳۴ ساعت نظری)

۱. مفاهیم و مدل‌های اپیدمیولوژی (دامنه اپیدمیولوژی- شدت بیماری- مدل‌های بیماری)
۲. اندازه‌های سلامت و بیماری (ریسک- شанс- میزان)
۳. اندازه‌های برآورد اثر (خطر نسبی و مطلق)
۴. قدرت و محدودیت منابع مختلف اطلاعات اپیدمیولوژی
۵. اصول طراحی مطالعات شامل مطالعات مقطعی- همگروهی- شاهد موردی- مداخله‌ای
۶. ارزیابی قدرت و محدودیت‌های هر روش مطالعه
۷. خطای تصادفی- تورش و مخدوش شدن در مطالعات اپیدمیولوژی
۸. تفاوت ارتباط آماری و علیت
۹. حساسیت- ویژگی و ارزش اخباری- غربالگری
۱۰. کشف بیماری و حفظ سلامت- ضوابط ارزشیابی- اعتبار- اعتماد و بازده

منابع اصلی درس:

۱. روش شناسی پژوهش‌های کاربردی در علوم پزشکی، گروه مولفین، انتشارات علوم پزشکی تهران. آخرین چاپ

۲. اصول اپیدمیولوژی گوردیس، آخرین چاپ

شیوه ارزیابی دانشجو:

مشارکت در انجام فعالیت‌های کلاسی: ..... ۵۰٪ نمره کل
امتحان پایان ترم: ..... ۵۰٪ نمره کل

نام درس: کلیات مفاهیم سلامت

کد درس: ۰۲

پیش نیاز:

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: دانشجویان با گذراندن این درس، باید قادر باشند در پایان ترم سلامت و روش‌های اندازه‌گیری آن را توضیح دهند.

رئوس مطالب: (۳۴ ساعت نظری)

۱. سلامت وسلامتی جامع نگر (تعاریف و مفاهیم کلی)
۲. مدل‌های سلامت (مدل Bio Psycho Social و مدل Bio medical)
۳. نحوه رویکرد چند جنبه‌ای (Interdisciplinary) به سلامت
۴. عوامل تعیین کننده سلامت
۵. محاسبه نشانگرهای سلامتی
۶. سطوح سه گانه پیشگیری و ارتباط آنها با یکدیگر
۷. غربالگری و روش‌های انجام آن
۸. مفاهیم بیماریابی، پیگیری، بار بیماری‌ها، ریسک فاکتور، عوامل مستعد کننده بیماری‌ها و اهمیت آنها
۹. سبک زندگی و نقش آن در بیماری‌ها
۱۰. مفهوم گذار (سلامتی، اپیدمیولوژیک، جمعیتی، خطر)
۱۱. نحوه ارزیابی خطر، راهبردهای کاهش خطر، راهبردهای پیشگیری در خطر
۱۲. مقایسه گذار سلامت کشورهای پیشرفت‌هه و در حال توسعه
۱۳. مفهوم کیفیت زندگی، اجزا، حیطه‌ها، شاخص‌ها، روش اندازه‌گیری آن
۱۴. استراتژی‌های ارتقای کیفیت زندگی

منابع اصلی درس:

کلیات مفاهیم سلامت، مولف دکتر علی صادقی حسن‌آبادی، آخرین چاپ

شیوه ارزیابی دانشجو:

شرکت در فعالیت‌های کلاسی ..... ۲۰٪ نمره کل
امتحان پایان ترم ..... ۸۰٪ نمره کل

نام درس: روش‌های آماری در تحقیقات سلامت (۱)

کد درس: ۰۳

پیش‌نیاز: -

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: هدف این واحد درسی آشنایی دانشجویان با روش‌های آماری کاربردی در مطالعات نظام سلامت می‌باشد. همچنین در این دوره یکی از نرم‌افزارهای آنالیز داده‌ها در تحقیقات به دانشجویان آموزش داده خواهد شد. دانشجویان در پایان دوره قادر خواهند بود که:

- آشنایی با روش‌های مختلف آماری
- آشنایی با تفسیر روش‌های آماری
- تشخیص روش‌های آماری مناسب در مطالعات مختلف

رئوس مطالب: (۳۶ ساعت نظری)

۱. آمار توصیفی و تخلیص داده‌ها
۲. احتمالات، نمونه برداری و توزیع احتمالات
۳. جدول‌های دو بعدی و نحوه تفسیر آنها
۴. برآورد میانگین‌ها و مقایسه آنها
۵. مقایسه سه یا چند میانگین
۶. برآورد و مقایسه نسبت‌ها
۷. همبستگی و رگرسیون (مقدمات)
۸. تعیین حجم نمونه در مطالعات اپیدمیولوژیک

منابع اصلی درس:

۱. محمد ک، ملک‌افضلی ح، نهادیان و. روش‌های آماری و شاخص‌های بهداشتی. آخرین چاپ.
۲. داووسون، بت. آمار پزشکی. آخرین چاپ.

شیوه ارزیابی دانشجو:

فعالیت‌های کلاسی: ..... ۲۰٪ نمره کل
امتحان پایان ترم: ..... ۸۰٪ نمره کل

نام درس: اقتصاد بهداشت

کد درس: ۰۴

پیش‌نیاز: -

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: آشنایی دانشجویان با برنامه‌ریزی قیمت‌گذاری و تجزیه و تحلیل هزینه‌ها و ارزیابی با تاکید بر انگیزه‌های پولی و تاثیز آن بر کادر حرفه‌ای، تجزیه و تحلیل اقتصاد کاربردی در بخش بهداشتی مفهوم کارآیی در تولید و مشارکت در خدمات بهداشتی و دستورات جاری سازمان‌های

رئوس مطالب: (۲۴ ساعت نظری)

۱. مفاهیم مقدماتی اقتصاد خرد.
۲. بررسی اصول و کاربدهای تجزیه و تحلیل اقتصادی در باره خدمات بهداشتی و نگرش بر جنبه‌های اقتصادی دستورات بهداشتی.
۳. اصول بنیادی و ابزارهای تحلیل اقتصادی و کاربر آنها در تولید، نرخ‌گذاری توزیع خدمات بهداشتی
۴. ایجاد منابع اطلاعاتی بوسیله تجزیه و تحلیل اقتصادی و در مورد دستورات و مشکلات بهداشتی
۵. روش‌های ارزیابی منابع با توجه به هزینه‌های سود آور و هزینه‌های موثر در ارایه خدمات بهداشتی و درمانی و عملکرد هزینه بیمارستانی و هزینه برنامه‌های بهداشتی کارآئی و رقابت و انتخاب روش‌های موثر درمانی
۶. ویژگیهای خاص مراقبتهای بهداشتی به عنوان یک کالا و بیمار به عنوان یک مشتری
۷. کاربرد تکنیک‌های اقتصادی مدیریت در محیط‌های بهداشتی.

منابع اصلی درس:

- a. Folland,S; Goodman,AC; Stano,M. (last edition). The economics of health and health care. Pearson Prentice Hall: New Jersey.
- McPake,B; Kumaranayake,L; Normand,C (last edition). Health economics: an international perspective. Routledge: London.

شیوه ارزیابی دانشجو:

مشارکت در انجام فعالیت‌های کلاسی: ..... ۵۰٪ نمره کل
امتحان پایان ترم: ..... ۵۰٪ نمره کل

پیش فیاز: -

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: (۵/۰ نظری - ۰/۵ عملی)

هدف کلی درس: دانشجو باید در پایان این درس بتواند اجزاء مختلف یک رایانه شخصی را بشناسد و عملکرد هریک را بداند، با سیستم عامل ویندوز آشنا شده، بتواند آن را نصب و رفع ایراد بکند و کار با برنامه های کاربردی مهم آن را فراگیرد. همچنین توانایی استفاده از الگوهای کتابخانه ای و روش های مختلف جستجو در بانک های اطلاعاتی مهم در رشته تحصیلی خود را داشته باشد و با سرویس های کتابخانه ای دانشگاه محل تحصیل خود آشنا شود. از جمله اهداف دیگر این درس آشنایی با مرورگرهای معروف اینترنت بوده به طوری که دانشجو بتواند با موتورهای جستجو کار کند و با سایت های معروف و مفید اطلاعاتی رشته خود آشنا شود. در نهایت دانشجو باید توانایی ایجاد و استفاده از پست الکترونیکی جهت ارسال و دریافت نامه و فایل را داشته باشد.

رئوس مطالب: (۲۶ ساعت)

- آشنایی با رایانه شخصی:

۱- شناخت اجزاء مختلف سخت افزاری رایانه شخصی و لوازم جانبی

۲- کارکرد و اهمیت هریک از اجزاء سخت افزاری و لوازم جانبی

- آشنایی و راه اندازی سیستم عامل ویندوز:

۱- آشنایی با تاریخچه ای از سیستم های عامل پیشرفته خصوصاً ویندوز

۲- قابلیت و ویژگی های سیستم عامل ویندوز

۳- نحوه نصب و راه اندازی سیستم عامل ویندوز نحوه تنظیمات مربوطه

۴- نحوه استفاده از (Help) ویندوز

۵- آشنایی با برنامه های کاربردی مهم ویندوز

- آشنایی با بانک های اطلاعاتی مهم و نرم افزارهای علمی کاربردی رشته تحصیلی:

۱- معرفی مفاهیم و ترمینولوژی اطلاع رسانی

۲- آشنایی با نرم افزارهای کتب مرجع رشته تحصیلی روی لوح فشرده و نحوه استفاده از آنها

۲- آشنایی با بانک های اطلاعاتی نظری Embase ، Medline ، Biological Abstract و ... و نحوه جستجو در آنها

۴- آشنایی با مجلات الکترونیک Full-Text موجود بر روی لوح فشرده و روش های جستجو در آنها

- آشنایی با اینترنت:

۱- آشنایی با شبکه های اطلاع رسانی (BBS و اینترنت و ...)

۲- آشنایی با مرورگرهای معروف اینترنت و فراگیری ابعاد مختلف آنها

۳- فراگیری نحوه تنظیمات مرورگر اینترنت برای اتصال به شبکه

۴- نحوه کار و جستجو با موتورهای جستجوی مهم

۵- آشنایی با Site های معروف و مهم رشته تحصیلی

منابع اصلی درس:

۱- کتاب و مقالات معتبر روز با نظر استاد

شیوه ارزیابی دانشجو:

- بصورت مکتوب و عملی با نظر استاد

نام درس: اصول ارزیابی فناوری سلامت

کد درس: ۰۶

پیش نیاز:

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: هدف این واحد آشنایی دانشجویان با اهمیت تصمیم گیری بر اساس شواهد می باشد. در این راستا ضمن معرفی ابزارهای لازم برای اخذ تصمیمات مبتنی بر شواهد در نظام سلامت توسط سیاستگذاران و ارائه دهنگان خدمت، دانشجویان با جایگاه مطالعات H.T.A. آشنایی خواهند شد. دانشجویان در پایان این واحد درسی توانایی زیر را به دست خواهند آورد:

- آشنایی با اجزای مطالعات H.T.A.
- طراحی و انجام مطالعات H.T.A.

رئوس مطالب: (۳۴ ساعت نظری)

۱. تصمیم گیری بر اساس شواهد (EBM and EBPH)
۲. نقش بهره برداری از دانش
۳. بررسی انواع شواهد مورد نیاز برای تصمیم گیری سیاستگذاران و ارائه دهنگان خدمت بر اساس رویکرد Problem solving
۴. زیرساخت های لازم برای استفاده از شواهد در تصمیم گیری H.T.A. مقدمات
۵. ارزیابی اثر بخشی فناوری ها
۶. ارزیابی هزینه - اثربخشی فناوری ها
۷. ارزیابی تست های تشخیصی
۸. ارزیابی نقادانه مطالعات H.T.A.
۹. بررسی اثرات اجتماعی فناوری ها در مطالعات H.T.A.
۱۰. بررسی ملاحظات قانونی در مطالعات H.T.A.
۱۱. بررسی ملاحظات اخلاقی در مطالعات H.T.A.
۱۲. کاربرد مطالعات H.T.A. در تصمیم گیری ها در کشورهای پیشرفته و کشورهای در حال پیشرفت

منابع اصلی درس:

- 1- Peter Bo Poulsen (last edition), Health Technology Assessment and Diffusion of Health Technology.
- 2- Michael Schlander (last edition), Health Technology Assessments by the National Institute for Health and Clinical Excellence: A Qualitative Study (Innovation and Valuation in Health Care)

شیوه ارزیابی دانشجو:

شرکت در فعالیتهای کلاسی ..... ۵۰٪ نمره کل
امتحان پایان ترم ..... ۵۰٪ نمره کل

نام درس: اصول اپیدمیولوژی (۲)

کد درس: ۷

پیش نیاز: اصول اپیدمیولوژی (۱)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: هدف از این واحد معرفی علم اپیدمیولوژی، روش‌های اندازه‌گیری بیماری و سلامت در حیطه بهداشت و سلامت و انواع مطالعات بررسی‌کننده روابط عوامل تاثیرگذار بر سلامت می‌باشد. همچنین در این واحد درسی شاخص‌های بررسی میزان ارتباط عوامل خطر با بیماری‌ها و عوامل تهدید کننده اعتبار مطالعات مورد بررسی قرار می‌گیرند.

رئوس مطالب: (۳۴ ساعت نظری)

۱. آشنایی با استنتاج عملی
۲. روش‌های اندازه‌گیری سلامت و بیماری
۳. کلیات روش‌های مطالعات اپیدمیولوژی
۴. بررسی علیت و خطأ در مطالعات اپیدمیولوژی
۵. مطالعات توصیفی و اکولوژیک
۶. مطالعات مورد شاهدی
۷. مطالعات کوهورت
۸. مطالعات کارآزمایی بالینی
۹. مطالعات کارآزمایی‌های جمعیتی
۱۰. ازمون‌های غربالگری
۱۱. بررسی اثر متقابل
۱۲. برنامه‌های تضمین کیفیت و کنترل کیفیت در مطالعات اپیدمیولوژی

منابع اصلی درس:

- 1- Moyses Szklo et al. Epidemiology, Beyond the Basic. Aspen publisher. (last edition)..
- 2- Leon Gordis et al. Epidemiology. Elsevier Suanders publisher. Third Edition . (last edition).

شیوه ارزیابی دانشجو:

مشارکت در انجام فعالیتهای کلاسی: ..... ۵۰٪ نفره کل
امتحان پایان ترم: ..... ۵۰٪ نفره کل

نام درس: روش‌های آماری در تحقیقات سلامت (۲)

کد درس: ۰۸

پیش نیاز: روش‌های آماری در تحقیقات سلامت (۱)، اصول ابیدمیولوژی (۱)

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: هدف این واحد درسی آشنایی دانشجویان با روش‌های پیشرفت‌هه آماری کاربردی در مطالعات نظام سلامت می‌باشد. در این دوره دانشجویان با روش‌های آماری پیشرفت‌هه برای انجام متانالیز آشنا خواهند شد. دانشجویان در پایان دوره قادر خواهند بود که:

- تشخیص روش‌های آماری مناسب در مطالعات مختلف
- آشنایی با روش‌های پیشرفت‌هه آماری برای انجام متانالیز

رئوس مطالب: (۵۱ ساعت نظری)

۱. روش تحلیل داده‌های بقاء
۲. ارزیابی روش‌های تشخیصی
۳. کنترل فاکتورهای مخدوش کننده
۴. اثر مقابل
۵. بررسی اثر مواجهه‌های چند سطحی
۶. انواع رگرسیون چند متغیره
۷. متانالیز

منابع اصلی درس:

۱. داووسون، بت. آمار پزشکی. آخرین چاپ
2. Nicholas, P.Jewell, Statistic for epidemiology, Champain and Hall/CRC, (last edition)

شیوه ارزیابی دانشجو:

مشارکت در انجام فعالیتهای کلاسی: ..... ۵۰٪ نمره کل
امتحان پایان ترم: ..... ۵۰٪ نمره کل

نام درس: روش‌های تحقیق کیفی

کد درس: ۰۹

پیش نیاز:-

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: هدف از واحد مطالعات کیفی در این دوره آشنایی دانشجویان با اهمیت رو به رشد نقش مطالعات کیفی در تولید شواهد علمی و نحوه انجام مطالعات کیفی می‌باشد. دانشجویان در این دوره می‌آموزند که چه زمانی باید از مطالعات کیفی برای دستیابی به پاسخ استقاده نمود و چگونه از مطالعات کیفی به طور مجزا و یا درکنار مطالعات کمی برای تولید مستندات علمی استفاده می‌شود. دانشجویان در پایان این دوره توانایی‌ها زیر را کسب می‌نمایند:

- آشنایی با نقش مطالعات کیفی در تصمیم‌گیری‌های بهداشتی
- آشنایی با روش‌های انجام مطالعات کیفی
- مهارت‌های انجام مطالعات کیفی

رئوس مطالب: (۳۴ ساعت نظری)

۱. آشنایی با روش‌های کیفی در مطالعات بهداشتی
۲. انواع مطالعات کیفی
۳. روش‌های جمع‌آوری اطلاعات در مطالعات کیفی
۴. آنالیز مطالعات کیفی
۵. بررسی کیفیت در مطالعات کیفی
۶. ترکیب مطالعات کیفی و کمی
۷. روش‌های دستیابی به اجماع در مطالعات کیفی
۸. ارزیابی نقادانه مطالعات کیفی
۹. مطالعات موردنی و تحقیقات عملیاتی

منابع اصلی درس:

1. Catherine Pope, Qualitative Research in Health Care. Blackwell publishing. (last edition).

شیوه ارزیابی دانشجو:

- مشارکت در انجام فعالیتهای کلاسی: ..... ۵۰٪ نمره کل
امتحان پایان ترم: ..... ۵۰٪ نمره کل

پیش فیز: -

تعداد واحد: ۲

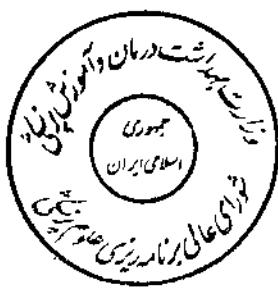
نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: هدف این واحد درسی بررسی نحوه مدیریت سیستم‌های بهداشتی و نحوه ارزیابی آنها می‌باشد. در این واحد با بیان روش‌ها و ابزارهای اصلی ارزیابی عملکرد سازمانهای بهداشتی، دانشجویان با فضای مدیریت در سازمان‌های مربوطه آشنا خواهند شد. در پایان این دوره دانشجویان توانایی‌های زیر را کسب خواهند نمود:

- آشنایی با فضای مدیریت در سازمانهای بهداشتی
- آشنایی با روش‌های ارزیابی فعالیت‌های سازمانهای بهداشتی
- طراحی سیستم‌هایی برای ارزیابی فعالیت‌های سازمان‌های بهداشتی

رئوس مطالب: (۳۴ ساعت نظری)

۱. اصول مدیریت در سیستم‌های بهداشتی
۲. ابزارهای مدیریت در سیستم‌های بهداشتی
۳. حاکمیت بالینی و حاکمیت corporate
۴. H.T.A. و مدیریت سازمانهای بهداشتی
۵. کیفیت و روش‌های اندازه گیری آن در سیستم‌های بهداشتی
۶. مدیریت نوآوری و ارتباط با صنعت
۷. طبقه‌بندی سیستم‌های بهداشتی و ارزیابی عملکرد آنها

منابع اصلی درس:

- 1- J. Gratto Liebler *et al.* Management Principles for Health Professionals. (last edition)
- 2- Health care management tools (strategic planning, organizational design, operations management, control). (last edition)
- 3- Grant R.M., (last edition), The knowledge-based view of the firm: implications for management practice, Long Range Planning
- 4- Shortell S.M., Healthcare Management, Organization Design and Behavior. (last edition)
- 5- Duncan W.J., Ginter P.M., Swayne L.E., Handbook of Healthcare Management, (last edition)
- 6- Muir Gray J.A., Evidence Based Health Care. (last edition)

- 7- Ginter P.M., Swayne L.E., Duncan W.J., (last edition), Analysing Strategic Health Care Cases
- 8- Cicchetti, A. (last edition). Strategic planning in healthcare organizations: the role of health technology assessment, in E. Geisler, K. Krabbendam, R. Schuring (last edition), Technology, healthcare and management in the hospital of the future, Praeger, Westport, London.

شیوه ارزیابی دانشجو:

مشارکت فعال در فعالیتهای کلاسی: ..... ۵۰٪ نمره کل

امتحان پایان ترم: ..... ۵۰٪ نمره کل

پیش نیاز: اقتصاد بهداشت، اصول اپیدمیولوژی ۲، روش‌های آماری در تحقیقات سلامت (۲)

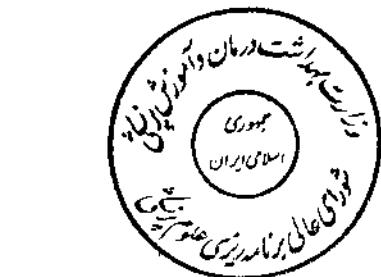
تعداد واحد: ۲

نوع واحد: ۱ واحد نظری - ۱ واحد عملی

هدف کلی درس: هدف این درس معرفی اجزاء مطالعه آنالیز اقتصادی فناوری‌های سلامت و بیان نقش آن در تصمیم‌گیری‌های مربوطه می‌باشد. این واحد درسی در نظر دارد تا دانشجویان را با روش‌های انجام آنالیز اقتصادی و زمینه‌های مورد استفاده آن آشنا سازد. دانشجویان در پایان این دوره می‌بایست توانایی‌های زیر را کسب نموده باشند:

- آشنا شدن با نقش آنالیز اقتصادی در تصمیم‌گیری‌های
- ارزیابی منتقدانه کیفیت مطالعات آنالیز اقتصادی
- هدایت و انجام مطالعات آنالیز اقتصادی

رئوس مطالب: (۱۷ ساعت نظری - ۳۴ ساعت عملی)

۱. مقدمه‌ای بر اقتصاد بهداشت و ارزشیابی اقتصادی
۲. روش‌های ارزشیابی اقتصادی
۳. هزینه فرصت، هزینه حاشیه ای
۴. شناخت، اندازه گیری و ارزش‌گذاری هزینه‌ها
۵. شناخت، اندازه گیری و ارزش‌گذاری پیامدها
۶. اندازه گیری کیفیت و کمیت زندگی
۷. مطالعات بررسی هزینه و بار بیماری‌ها
۸. پژوهش‌های هزینه اثر بخشی
۹. پژوهش‌های هزینه کاربری
۱۰. شاخص‌های میزان استفاده (Utility measurement)
۱۱. ابزارهای اندازه گیری میزان استفاده (Utility Questionnaires)
۱۲. ترجیح زمانی (Time Preference)
۱۳. تحلیل تصمیم‌گیری (Decision Analysis)
۱۴. مدل سازی و مطالعات کارآزمایی بالینی در ارزشیابی اقتصادی
۱۵. تحلیل عدم اطمینان (uncertainty) و تحلیل حساسیت در مطالعات اقتصادی
۱۶. استفاده از مطالعات ارزشیابی اقتصادی (مانند هزینه بر QALY) در تصمیم‌گیری‌های نظام سلامت
۱۷. آنالیز هزینه - سود (Cost Benefit Analysis)
۱۸. ارزیابی منتقدانه پژوهش‌های ارزشیابی اقتصادی

منابع اصلی درس:

1. Drummond et al. Methods for the Economic Evaluation of Health Care Programmes. Oxford University Press, Third Edition; (last edition)
  2. Greenhalgh T(last edition). How to read a paper :papers that tell you what things cost (economic analysis). BMJ, 315, 596-599.
  3. Jefferson T, Demicheli V, Mugford M (last edition). Elementary economic evaluation in health care. (last edition).London:BMJ Publishing Group.
  4. Coast J(last edition). Is economic evaluation in touch with society's health values? BMJ, 329, 1233-1236.

شیوه ارزیابی دانشجو:

مشارکت در فعالیتهای کلاسی: ..... ۰.۵٪ نمره کل

تهدیه پروتکل ارزشیابی اقتصادی: ..... ۵۰٪ نمره کل

کد درس: ۱۲

نام درس: تخصیص منابع نظام سلامت و تحلیل بازار فناوری ها

پیش‌نیاز: اقتصاد بهداشت - اصول ارزیابی فناوری سلامت - استانداردها، مقررات حقوقی و جنبه‌های اخلاقی فناوری های سلامت

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: این درس در نظر دارد تا از یک سو به موضوع تخصیص منابع که از مهم ترین مشکلات و معضلات مدیران و تصمیم‌گیرندگان کلان در یک نظام سلامت است، پردازد و از سوی دیگر به دانشجویان در فراگیری اصول بازاریابی کمک نماید. به این طریق دانشجویان بتوانند ضمن توأم‌شدن در بازاریابی محصولات حاصل از فناوری‌های سلامت، مشاوره درستی به سازمان‌ها موثر در نظام سلامت برای ارزیابی و انتخاب فناوری‌های سلامت ارایه نمایند.

رئوس مطالب: (۳۴ ساعت نظری)

۱. مدیریت بازاریابی و مفهوم آن (دید داخلی سازمان)
۲. انواع مختلف بازار و محیط بازاریابی (دید خارجی سازمان)
۳. نیازهای مختلف خریداران و رفتار خریدار
۴. تحقیقات بازاریابی
۵. عرضه و تقاضای فناوری‌های سلامت
۶. صنعت و اقتصاد فناوری‌های سلامت در ایران و جهان
۷. روند جهانی نوآوری و ثبت اختصار فناوری‌های سلامت
۸. انواع منابع در نظام های سلامت و رقابت برای منابع
۹. نابرابری در توزیع منابع
۱۰. مبانی تخصیص منابع در نظام سلامت
۱۱. سطح بندی خدمات سلامت
۱۲. تخصیص منابع میان بیمارستان و بخش‌های مختلف

منابع اصلی درس:

۱. روستا، احمد؛ وتوس، داور و ابراهیمی، عبدالحمید؛ مدیریت بازاریابی، آخرین چاپ
2. Duesterberg, Thomas J. et al., Health Care Reform, Regulation, & Innovation in the Medical Device Industry: A Study of Competitiveness in a Vital U.S. Industry, Publisher: Hudson Institute,(last edition)

شیوه ارزیابی دانشجو:

شرکت در فعالیتهای کلاسی : .....% .....٪ نمره کل
امتحان پایان ترم: .....% .....٪ نمره کل

نام درس: مطالعات مروری سیستماتیک و متا آنالیز

کد درس: ۱۳

پیش نیاز: اصول اپیدمیولوژی (۲) و روش های آماری در تحقیقات سلامت (۲)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: ۱ واحد نظری - ۱ واحد عملی

هدف کلی درس: مطالعات مروری منظم یکی از قوی ترین مستندات علمی برای تصمیمگیری های نظام سلامت می باشد. همچنین این مطالعات یکی از ملزمات انجام مطالعات H.T.A. هستند. هدف این واحد درسی آشنایی با اهمیت و کاربرد مطالعات مروری منظم به عنوان یکی از در تصمیمگیری و آموختن نحوه طراحی و انجام این مطالعات می باشد. دانشجویان در پایان این دوره توانایی های زیر را کسب خواهند نمود:

- طراحی و انجام مطالعه مروری سیستماتیک
- ارزیابی نقادانه مطالعات اولیه
- ارزیابی نقادانه مطالعات ثانویه

رئوس مطالب: (۱۷ ساعت نظری - ۳۴ ساعت عملی)

۱. آشنایی با مطالعات مروری سیستماتیک و جایگاه آن در تصمیمگیری های نظام سلامت

۲. طراحی مطالعات مروری منظم: PICO

۳. طراحی مطالعات مروری منظم: استراتژی جستجو

۴. مراحل نگارش پروپوزال برای مطالعات مروری منظم شواهد

۵. شناسایی منابع از بانک های اطلاعاتی: جستجو برای مطالعات اولیه

۶. ارزیابی نقادانه مطالعات اولیه

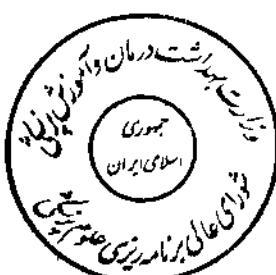
۷. ارزیابی نقادانه مطالعات «ارزیابی اقتصادی»

۸. استخراج داده ها از مطالعات اولیه

۹. متا آنالیز

۱۰. ارزیابی نقادانه مطالعات مروری منظم

۱۱. شناسایی منابع از بانک های اطلاعاتی: جستجو برای مطالعات ثانویه

منابع اصلی درس:

- 1- Systematic Reviews to Support Evidence-Based Medicine: How to Review and Apply Findings of Healthcare Research .by Khalid S. Khan , Regina Kunz , Jos Kleijnen , Gerd Antes .(last edition)
- 2- Systematic Reviews In The Social Sciences: A Practical Guide . Petticrew(last edition)
- 3- Systematic Reviews in Health Care: A Practical Guide . Paul Glasziou , Les Irwig . Chris Bain . Graham Colditz. (last edition)
- 4- Systematic Reviews in Health Care: Meta-Analysis in Context . Matthias Egger , George Davey Smith , Douglas Altman. (last edition)

شیوه ارزیابی داشتجو:

مشارکت فعال در فعالیت‌های کلاسی:.....% نمره کل

انجام پروژه:.....% نمره کل

پیش نیاز: اصول ارزیابی فناوری سلامت

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: در پایان این درس انتظار می‌رود دانشجو راههای عملی انتشار دانش را بداند، با تئوری‌ها و مدل‌های تبدیل یافته‌ها ارزیابی فناوری سلامت به عمل آشنا باشد. درک درستی از فرآیندهای اصلی این حوزه داشته باشد و توانمندی‌های لازم برای برنامه‌ریزی در خصوص افزایش کاربردی شدن نتایج ارزیابی فناوری سلامت در سطوح خرد و کلان سلامت یافته باشد.

رئوس مطالب: (۱۷ ساعت)

۱. مدل‌های بهره برداری از دانش سلامت
۲. شناسایی گروه‌های مخاطب و تحلیل رفتار آنها
۳. رسانه‌ها و فنون ارتباط
۴. رواشناسی تصمیم گیری
۵. مدیریت تغییر رفتار
۶. مبانی تحقیق در محتوا و تجزیه و تحلیل آنها
۷. ساختارهای سازمانی لازم برای انتشار و بهره برداری دانش (مانند کار شبکه ای)
۸. انتشار در مجلات پژوهش
۹. همکاری‌های بین‌المللی برای تقویت استفاده از یافته‌های پژوهشی در عمل Cochrane و HTAi
۱۰. نشر الکترونیک
۱۱. اخلاق در انتشارات
۱۲. تهیه محتوى مناسب برای گروه‌های مخاطب گوناگون
۱۳. ارزیابی تاثیر برنامه انتقال دانش

شیوه ارزیابی دانشجو:

مشارکت در انجام فعالیت‌های کلاسی:	۲۰٪	نمره کل
امتحان پایان ترم:	۴۰٪	نمره کل
انجام پروژه:	۴۰٪	نمره کل

منابع اصلی درس:

1. Sharon E. Straus, Ian D. Graham I. Knowledge Translation in Health Care: Moving from Evidence to Practice. BMJ books. (last edition)
2. دانش و بهره‌برداری از نتیجه پژوهش. آخرین چاپ
3. Peat J, Elliott E, Baur L, Keena V. Scientific Writing: Easy When You Know How. London: BMJ, (last edition),
4. Grol R, Wensing M, Eccles M. Improving Patient Care: The Implementation of Change in Clinical Practice. Amsterdam: Elsevier, (last edition),

کد درس: ۱۵

نام درس: استانداردها، مقررات حقوقی و جنبه‌های اخلاقی فناوری‌های سلامت

پیش‌نیاز: اصول اپیدمیولوژی(۲) – کلیات مفاهیم سلامت_ اقتصاد بهداشت

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: آشنایی دانشجویان با مقررات داخلی و بین‌المللی مرتبط با فناوری‌های پزشکی و نیز اصول اخلاقی و قانونی در بهره‌گیری و مدیریت دانش علوم پزشکی جهت تسهیل در دسترسی و بکارگیری لوازم، تجهیزات و فناوری‌های پزشکی.

رئوس مطالب: (۱۷ ساعت نظری)

۱. بررسی استانداردهای فنی بین‌المللی در رابطه با ساخت، توزیع و استفاده از فناوری‌ها
۲. بررسی مقررات و استانداردهای داخلی موثر بر توسعه، اکتساب و مدیریت فناوری
۳. بررسی اثرات استانداردها و قوانین بر روی فناوری‌ها در طول چرخه عمر از توسعه نمونه اولیه گرفته تا تست، بازاریابی، بکارگیری فناوری و از رده خارج شدن آن
۴. بررسی نحوه اثربخشی استانداردها و قوانین بر روی چشم‌انداز فناوری از جنبه‌های مختلف نظیر تعریف فناوری (تجهیزات فیزیکی یا دارو، اطلاعات و داشت) و تغییراتی که فناوری‌ها سازمان‌های بکارگیرنده ایجاد می‌کنند.
۵. مروری بر مباحث مدیریت کیفیت و اسانداردهای جهانی ISO، CE و ...
۶. معرفی سازمان‌های موثر بین‌المللی در عرصه استانداردها نظیر FDA و ISO
۷. مقدمه‌ای بر اخلاق
۸. تعریف و اندازه‌گیری عدالت
۹. نکات کلیدی رعایت اخلاق در پژوهش
۱۰. نقش فناوری‌های جدید در حفظ یا افشاء اسرار و اطلاعات فردی بیماران
۱۱. تأثیرات زیست محیطی فناوری‌ها
۱۲. تأثیرات اجتماعی فناوری

متابع اصلی درس:

- 1- Fries R, Richard, Medical Device Quality Assurance and Regulatory Compliance, Publisher: CRC (last edition)
- 2- Noah L, Noah BA, (last edition). Law, Medicine, and Medical Technology: Cases and Materials (University Casebook Series), Publisher: Foundation Press.
- 3- Eaton, Margaret L. and Kennedy, Donald L., (last edition), Innovation in Medical Technology: Ethical Issues and Challenges, Publisher: The Johns Hopkins University Press

شیوه ارزیابی دانشجو:

شرکت در فعالیتهای کلاسی: ..... ۲۰٪ نمره کل

امتحان پایان ترم: ..... ۸۰٪ نمره کل

نام درس: کارآموزی

کد درس: ۱۶

پیش نیاز: کلیه دروس اختصاصی اجباری

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: کارآموزی

هدف کلی درس: تقویت مهارت‌های دانشجو در شرایط عملی و ایجاد آمادگی برای حضور در عرصه میدانی به طور اختصاصی از دانشجو انتظار می‌رود با همکاری موثر در انجام یک طرح H.T.A. که مورد نیاز سازمانهای اجرایی می‌باشد، به مسائل عملی که در حین کار پیش می‌آید واقف گردد.

رئوس مطالب (۱۰۲ ساعت):

انتخاب طرح با هدایت استاد راهنمای تحصیلی صورت می‌گیرد. بهتر است این طرح به یکی از واحدها غیر از واحد آموزشی که دانشجو در آن اشتغال به تحصیل دارد پیشنهاد شده باشد. الزامی ندارد که این طرح مربوط به استاد راهنمای تحصیلی باشد. هدف این است که دانشجو از تعریف سوال طرح H.T.A تا برنامه ریزی برای انتقال نتایج آن مشارکت موثر داشته باشد و با تمام جنبه‌های H.T.A. در عمل آشنا گردد. علاوه بر گزارش طرح که به عنوان بخشی از H.T.A. تهیه می‌شود، دانشجو موظف است که گزارشی از آموخته‌های خود در عمل تهیه نماید.

شیوه ارزیابی دانشجو:

حسن اجرای برنامه: ..... ۳۰٪ نمره کل

گزارش کتبی: H.T.A. ..... ۴۰٪ نمره کل

ارایه گزارش به صورت سخنرانی: ..... ۳۰٪ نمره کل

حسن اجرای برنامه به صورت طرح H.T.A. گزارش شود. علاوه بر این در گزارش بایست به نظم کارآموز اشاره شود.

کد درس: ۱۸

نام درس: نظام‌ها و سیاست‌های ملی نوآوری سلامت

پیش‌نیاز:

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: آشنایی دانشجویان با مفهوم نظام ملی نوآوری و سیاست‌های موثر برآن، بهویژه در حوزه سلامت.

رئوس مطالب: (۳۴ ساعت نظری)

۱. تعریف نوآوری و تئوری‌های مرتبط با آن
۲. سیستم نوآوری و ویژگی‌های آن
۳. نظام ملی نوآوری و سطوح آن
۴. نگاشت نهادی نظام ملی نوآوری
۵. مطالعه نظام ملی نوآوری بخش سلامت در ایران
۶. مبانی نظری سیاست نوآوری
۷. سیاست‌های نوآوری (عرضه فناوری‌های ، سیاست‌های ارتقای پذیرش فناوری‌های ، شبکه‌ها و زیرساخت‌ها)
۸. سیاست‌های نوآوری در کشورهای در حال توسعه
۹. مطالعه موردی ساختار و محتوای سیاست‌های نوآوری در ایران و چند کشور در حال توسعه و توسعه یافته

منابع اصلی درس:

- 1- La Forgia, Gerard M, (last edition). Health System Innovations in Central America: Lessons and Impact of New Approaches (World Bank Working Paper) (World Bank Working Papers), Publisher: World Bank Publications, ISBN: 082136278X.
- 2- Biegelbauer, Peter S. and Borras, Susana, (last edition), Innovation Policies in Europe and the Us: The New Agenda, Publisher: Ashgate Publishing, ISBN: 0754609421.
- 3- Filho, Walter Leal et al., (last edition), Economic And Technological Dimensions of National Innovation Systems, Publisher: Peter Lang Publishing, ISBN: 0820477834.

شیوه ارزیابی دانشجو:

- شرکت در فعالیتهای کلاسی: .....٪۲۰ نمره کل
امتحان پایان ترم: .....٪۴۰ نمره کل
مطالعه مورد .....٪۴۰ نمره کل

نام درس: فناوری تجهیزات پزشکی

پیش‌نیاز: اقتصاد بهداشت

کد درس: ۱۹

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: آشنایی دانشجویان با صنعت تجهیزات پزشکی و واکنش‌های تکنولوژیک این صنعت در قبال مسائل اجتماعی و اقتصادی. آموزش تئوریهای اقتصاد و بازار فناوریهای پزشکی و عرضه و تقاضای آن.

رئوس مطالب: (۳۴ ساعت نظری)

۱. مروری بر تئوری‌های اقتصادی خرد و کلان و جایگاه فناوری در این تئوری‌ها
۲. مدل‌های جایگزینی و تحول فناوری
۳. تجارت جهانی و نظام‌های اقتصادی و صنعتی نوین
۴. تعریف و طبقه‌بندی محصولات و صنعت لوازم و تجهیزات پزشکی
۵. طبیعت بازار فناوری‌های پزشکی و عرضه و تقاضای آن
۶. حجم و رشد بازار تجهیزات و فناوری‌های پزشکی
۷. ویژگی‌های جغرافیایی و بخشی بازار تجهیزات و فناوری‌های پزشکی
۸. بررسی ابعاد اقتصادی و اجتماعی فناوری‌های پزشکی
۹. دادو ستد جهانی تجهیزات و فناوری‌های پزشکی
۱۰. سرمایه‌گذاری تحقیق و توسعه فناوری‌های پزشکی در صنعت
۱۱. روند جهانی نوآوری و ثبت اختراع فناوری‌های پزشکی
۱۲. عوامل مؤثر در سرعت بخشیدن به تغییرات تکنولوژیکی در صنعت تجهیزات پزشکی
۱۳. وضعیت بازار، صنعت و اقتصاد فناوری‌های پزشکی در ایران

منابع اصلی درس:

1. Duesterberg, Thomas J. et al. (last edition) Health Care Reform, Regulation, & Innovation in the Medical Device Industry: A Study of Competitiveness in a Vital U.S. Industry, Publisher: Hudson Institute. (last edition)
2. فرهمند، فرزام و رضائیان، تهمینه، اقتصاد، بازار و صنعت تجهیزات پزشکی، آخرین چاپ

شیوه ارزیابی دانشجو:

شرکت در فعالیتهای کلاسی : .....٪۵۰ نمره کل
امتحان پایان ترم : .....٪۵۰ نمره کل

نام درس: فناوری‌های دارویی

پیش‌نیاز: -

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: آشنایی دانشجویان با اصول مدیریت فناوری‌های دارویی و فرآیند توسعه آن از کشف اولیه تا تجویز دارو. آموزش فناوری‌های توسعه، زنجیره تامین و اقتصاد توسعه دارو.

رئوس مطالب: (۳۴ ساعت نظری)

۱. آشنایی با فناوری‌های توسعه دارو با تاکید بر فناوری‌های جدید
۲. زنجیره تامین دارو
۳. فرآیند توسعه دارو
۴. اقتصاد توسعه دارو
۵. بازار و تجارت دارو در جهان
۶. سازماندهی و نظارت R&D در صنعت دارو
۷. استراتژی R&D دارویی
۸. نقش فروش، بازاریابی و ساخت در فرآیند R&D دارو
۹. کشف دارو و رویکردهای مبتنی بر فناوری برای طراحی دارو
۱۰. آزمایش‌های بالینی (چالش‌ها، استراتژی‌ها و ابزارهای موقت)
۱۱. مدیریت ریسک در توسعه دارو
۱۲. پیمان‌های استراتژیک، بروندسپاری و مشاور کنی در توسعه دارو
۱۳. اندازه‌گیری و مدیریت عملکرد R&D دارویی

منابع اصلی درس:

1. Bozzette, Samuel A. (last edition) Pharmaceutical Technology Assessment for Managed Care: Current Practice and Suggestions for Improvement, Publisher: RAND Corporation. (last edition)

شیوه ارزیابی دانشجو:

شرکت در فعالیتهای کلاسی: ..... ۵۰٪ نمره کل
امتحان پایان ترم: ..... ۵۰٪ نمره کل

نام درس: فناوری‌های بیمارستانی

پیش‌نیاز: -

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: آشنایی دانشجویان با مدیریت فناوری و تجهیزات پزشکی بیمارستانی جهت کارایی بیشتر در بهره‌گیری از این تجهیزات در بخش بیمارستانی.

رئوس مطالب: (۳۴ ساعت نظری)

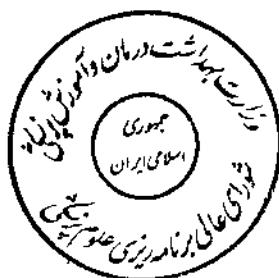
۱. برآورد نوع فناوری و تجهیزات بیمارستانی مورد نیاز
۲. ارزیابی عرضه‌کنندگان تجهیزات پزشکی و انتخاب آنها
۳. برنامه‌ریزی نگهداری و تعمیرات پیشگیرانه جامع (TPM) تجهیزات بیمارستانی
۴. برآورد لوازم یدکی و قطعات مورد نیاز
۵. برآورد موجودی انبار و ذخیره احتیاطی هر یک از تجهیزات بیمارستانی
۶. زمان‌بندی (Scheduling) استفاده از تجهیزات در دسترس بیمارستانی و پرسنل آنها

منابع اصلی درس:

- 1- Krabbendam, Koos et al., (last edition), Technology, Health Care, and Management in the Hospital of the Future, Greenwood Pub Group.
- 2- Kasavana, L. et al., (last edition), Managing Technology in the Hospitality Industry, Educational Inst of the Amer Hotel.
- 3- Geisler, Eliezer et al(last edition), Technology, Health Care, and Management in the Hospital of the Future, Publisher: Praeger Publishers. (last edition)

شیوه ارزیابی دانشجو:

شرکت در فعالیتهای کلاسی : .....% نمره کل
امتحان پایان ترم: .....% نمره کل

نام درس: مدیریت فناوری‌های اطلاعات سلامت

کد درس: ۲۲

پیش‌نیاز: -

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: آشنایی با مدیریت فعالیت‌های ذخیره، بازیابی، تبادل و بکارگیری داده‌ها و اطلاعات سلامت و استخراج دانش و تصمیم‌گیری بر مبنای آنها با استفاده از فناوری اطلاعات. آموزش فناوری‌های اطلاعات در سطح ملی و بنگاه و مدیریت آن.

رئوس مطالب: (۳۴ ساعت نظری)

۱. آشنایی با مدیریت فناوری اطلاعات در سطح ملی و بنگاه
۲. مزایای بکارگیری IT در بخش سلامت
۳. زمینه‌های مورد نیاز برای توسعه فناوری‌های اطلاعات سلامت
۴. مشکلات احتمالی حاصل از بکارگیری فناوری‌های اطلاعات سلامت
۵. طراحی استراتژی توسعه و بکارگیری فناوری‌های اطلاعات سلامت
۶. نحوه اکتساب و جذب فناوری‌های اطلاعات سلامت در سطح ملی و بنگاه
۷. آشنایی با طراحی سیاست‌های اطلاعات مدیریت سلامت و نحوه استفاده آنها از IT
۸. بانک‌های اطلاعاتی و شبکه‌ها

منابع اصلی درس:

The Strategic Application of Information Technology in Health John P. (last edition) Glaser, Care Organizations (The Jossey-Bass Health Series), Publisher: Jossey-Bass. (last edition)

شیوه ارزیابی دانشجو:

شرکت در فعالیتهای کلاسی: ..... ۵۰٪ نمره کل
امتحان پایان ترم: ..... ۵۰٪ نمره کل

نام درس: تصمیم‌گیری‌های بالینی مبتنی بر شواهد

کد درس: ۲۳

پیش نیاز:

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: هدف این واحد درسی معرفی اجزای اساسی در تصمیم‌گیری در بخش بالینی می‌باشد (برای پزشکان و بیماران). در این دوره ابزارها و روش‌های تولید دانشی که پزشکان و بیماران را در امر تصمیم‌گیری یاری می‌نماید (مانند decision rules, practice guideline) معرفی می‌گردد. دانشجویان در پایان این دوره توانایی‌های زیر را کسب نموده‌اند:

رئوس مطالب: (۳۴ ساعت نظری)

۱. راهنمای‌های بالینی و نقش آنها در تصمیم‌گیری‌های بالینی
۲. ارزیابی نقادانه راهنمای‌های بالینی
۳. کاربرد مطالعات H.T.A. در مطالعات ژنتیک
۴. ابزارهای کمک کننده به بیمار برای انتخاب درمان
۵. اینستی بیماران و ملاحظات مربوط به آن
۶. کاربرد بانکهای اطلاعاتی در تولید H.T.A.
۷. قوانین تصمیم‌گیری‌های بالینی

منابع اصلی درس:

1. Decision Making in Medicine: An Algorithmic Approach (Clinical Decision Making) .
Stuart B. Mushlin , Harry L. Greene . (last edition)
2. Clinical Decision Making: A Case Study Approach. Denise L Robinson . (last edition)

شیوه ارزیابی دانشجو:

مشارکت در فعالیتهای کلاسی: ..... ۵۰٪ نمره کل
امتحان پایان ترم: ..... ۵۰٪ نمره کل

پیش نیاز: -

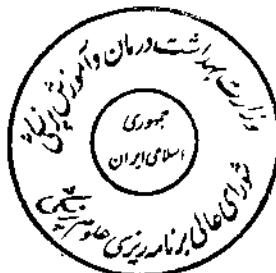
تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: هدف نهایی این درس معرفی روش‌های اصلی تحلیل و اجرای سیاست‌گذاری، شناخت ضعف‌ها و مزیت‌های روش‌های مختلف، چگونگی تصمیم‌سازی بر مبنای این روش‌ها و آماده‌سازی دانشجویان برای تحلیل سیاست‌گذاری‌های سلامت است. نظر به پیچیدگی موضوع از نظر محتوایی و مفهومی، سعی وافر خواهد شد که کلیه سرفصل‌ها با ارایه مثال‌های عینی از شواهد موجود در دنیا و (در صورت امکان) ایران مشخص شوند.

رئوس مطالب: (۳۴ ساعت نظری)

۱. سیاست‌گذاری و سیاست سلامت، ویژگی‌های سیاست‌گذاری، محتوا و روش‌های سیاست‌گذاری، گستره روش‌های تحلیل سیاست‌گذاری
۲. جایگاه تئوری در تحلیل سیاست: تئوری‌های سیاست‌گذاری سلامت و تئوری‌های به کارگیری سیاست
۳. مدل‌های خطی تحلیل سیاست‌گذاری (تحلیل زینفعان، تحلیل وضعیت، policy mapping و ماتریس سیاست‌گذاری)
۴. روش‌های کیفی و روش‌های مشاوره ای تحلیل سیاست‌گذاری
۵. روش‌های کمی تحلیل سیاست‌گذاری (مدل سازی آماری فرایند و مدل‌های تصمیم‌سازی (سیاست‌گذاری از میان انتخابهای متعدد)، مدل‌های Bayesian
۶. تحلیل سیاسی سیاست‌گذاری سلامت و تحلیل بر مبنای پارادایم‌ها
۷. خطاهای رایج در تحلیل سیاست‌گذاری: خطاهای متدولوژی، محتوایی و مفهومی
۸. چگونه می‌توان از نتایج سیاست‌گذاری در دیگر کشورها درس گرفت
۹. تحلیل سیاست‌های ملی
۱۰. تغییرات کلان در سیاست‌ها و ساختارهای نظام سلامت: تئوری‌ها، تحولات کلان در ساختار نظام سلامت ایران
۱۱. تحلیل سیاست‌گذاری‌های دارویی
۱۲. تحلیل سیاست‌گذاری‌های تنظیم خانواده و کنترل جمعیت
۱۳. اصلاح و بهبود در نظام‌های سلامت

منابع اصلی درس:

- 1- Health Policy Analysis: An Interdisciplinary Approach. Curtis P. McLaughlin, Craig D. McLaughlin. (last edition)
- 2- Health Care Politics, Policy, and Services: A Social Justice Analysis. Gunnar Almgren. (last edition)
- 3- Meta-Analysis in Medicine and Health Policy (Biostatistics). Dalene Stangl. Donald A. Berry. (last edition)

شیوه ارزیابی دانشجو:

مشارکت در انجام فعالیتهای کلاسی: ..... ۲۰٪ نمره کل
امتحان پایان ترم: ..... ۸۰٪ نمره کل

فصل چهارم
ارزشیابی برنامه آموزشی
دوره کارشناسی ارشد رشته نایپیوسته
رشته ارزیابی فناوری سلامت (H.T.A.)

ارزشیابی برنامه

در هر برنامه باید روند اجرایی مشخصی برای ارزیابی و پایش منظم، وسیع و کامل در مورد فعالیت‌های انجام شده به منظور نیل به اهداف، وجود داشته باشد. بنابراین باید همواره این ارزیابی‌ها بر مبنای مجموعه رسالت، اهداف کلی و اهداف اختصاصی صورت گیرد. به این ترتیب می‌توان به ذی‌نفعان در مورد اثربخشی برنامه گزارش داد و با تعیین نقاط ضعف، برای دستیابی به اهداف و رسالت در آینده، برنامه‌ریزی نمود. بنابراین طراحی و برنامه‌ریزی‌های انجام شده باید کاملاً مبتنی بر نتایج ارزیابی‌ها باشد و نشان داده شود که این مجموعه چگونه سبب بهبود کیفی در زمینه‌ی فعالیت‌های مختلف در برنامه شده است.

برای انجام این امر مهم باید از مشارکت مهمترین ذی‌نفعان در این برنامه سود جست؛ اعضای هیات علمی، دانشجویان، فارغ‌التحصیلان، موسسات سلامت که از محصولات این برنامه استفاده می‌کنند، و جامعه از جمله این ذی‌نفعان می‌باشند.

از جمله اقدامات لازم برای نیل به اهداف فوق می‌توان به موارد زیر اشاره نمود:

- بررسی میزان رضایت دانش‌آموختگان از رشته و احساس موثر بودن در برآوردن نیازهای جامعه
- بررسی میزان رضایت مسوولان مستقیم دانش‌آموختگان از دانش و عملکرد آن‌ها در زمینه وظایف حرفه‌ای
- بررسی میزان فعالیت‌های دانش‌آموختگان رشته و تاثیر آن‌ها بر بهبودی شاخص‌های سلامت جامعه
- بررسی میزان انطباق آموخته‌های نظری و عملی دانش‌آموختگان با نیازهای جامعه توصیه می‌شود فاصله‌ی بین دو ارزیابی جامع از ۳ سال بیشتر نشود.

